

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра туризму

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

Викл. Никига О. В.

Зміст тем дисципліни

Змістовий модуль 1

Світовий туризм як соціально – економічне явище

Тема 1.1 Туризм як багатогранне суспільне явище

1. Об'єкт, предмет та задачі курсу. Мета вивчення дисципліни.

2. Основні поняття галузі.

Визначення поняття «туризм». Туризм як багатогранне явище. Туризм у всіх його формах. Суб'єкт туризму. Категорії «відвідувачів».

3. Мотиви і цілі подорожей.

Поняття «мотиви» і «цілі». Групи, на які можливо поділити мотиви: природні та кліматичні; культурні; економічні; психологічні.

4. Класифікація туризму.

Міжнародний туризм. Активний та пасивний туризм. Форми напряму туристичного потоку – в'їзний і виїзний.

Внутрішній туризм. Зв'язок міжнародного і внутрішнього туризму. Зближення міжнародного і внутрішнього туризму.

Національний туризм – який включає внутрішній і виїзний туризм.

Туризм у межах країни охоплює внутрішній і в'їзний туризм.

Подорожі з метою відпочинку і розваг становлять 70% світового туризму. Оздоровчі, пізнавальні, аматорські, спортивні та інші поїздки.

Діловий туризм охоплює подорожі зі службовими цілями без одержання доходів.

Релігійний туризм – подорожі, які здійснюються з метою паломництва, відвідування святих місць тощо.

Лікувально – оздоровчий туризм – подорожі з метою відпочинку та лікування.

Етнічний туризм – подорожі для відвідування родичів та близьких.

Спортивний туризм – подорожі з метою участі в спортивних заходах та підтримки улюблених команд.

Пригодницький туризм – туризм, пов'язаний із фізичними навантаженнями, а іноді і з небезпекою для життя.

Види туризму за метою – розважальний, навчальний, військовий, екстремальний, агротуризм та інші.

Організований і неорганізований туризм.

Індивідуальний і груповий туризм – залежить від кількості туристів, які одночасно і разом здійснюють подорож за одним маршрутом.

Комерційний і соціальний туризм. Комерційний туризм – з метою отримання прибутку. Соціальний базується на трьох основних принципах.

Масовий та елітарний туризм.

Стійкий та екологічний туризм. Принципи стійкості у туризмі, які сформульовані ЮНВТО і Всесвітньої радою з подорожей і туризму. Три принципи стійкого туризму.

Рекомендована література до вивчення теми: [3,6,7,8,9,10,12,14].

Тема 1.2 Соціально – економічна роль світового туризму

1.Соціально – економічна роль туризму.

Світовий туризм – один із найважливіших чинників економічного і соціального розвитку суспільства. Світовий туризм – активне джерело надходжень іноземної валюти. Туристичний бізнес стимулює розвиток інших галузей господарства. Проблеми розвитку туризму.

2.Фактори розвитку світового туризму.

Світовий туризм феномен ХХ століття. Розвиток світового туризму під впливом факторів: політика і право; безпека подорожей; економіка та фінанси; культура; соціодемографічні зміни; стан транспорту та інфраструктура; розвиток торгівлі; новітні технології.

3.Значення світового туризму.

Заохочення іноземних туристів – великий дохід для країни. Витрати країни – на імпорт, на модернізацію сфери обслуговування, на оплату іноземних спеціалістів, виплата кредитів.

4.Тенденції розвитку сучасного туризму.

Зміни на користь сучасного туризму є наслідком впливу факторів: збільшення вільного часу, зниження цін на авіап перевезення, збільшення кількості чартерних рейсів, зростання зацікавленості турсоператорів масовим туризмом, пошуку нових економічно вигідних напрямів, збільшення кількості робочих місць, збільшення кількості туристів.

Рекомендована література до вивчення теми: [6,7,8,9,10,11,12].

Тема 1.3. Міжнародна співпраця в галузі туризму

1.Двостороння співпраця.

Двостороння співпраця – погоджені двома країнами умови довготривалої співпраці у розвитку туризму. Найдоступніша та найефективніша форма міжнародної співпраці – двостороння співпраця.

Конкретні заходи співпраці, які спрямовані на: широку підтримку діяльності й співпраці туристичних організацій обох країн; спрощення прикордонних, митних та інших формальностей; обмін туристичною інформацією; надання допомоги в підготовці професійних кадрів; координацію співпраці туристичних адміністрацій у межах ЮНВТО; дозвіл на відкриття туристичних рекламно – інформаційних бюро на території іншої країни.

2. Багатостороння співпраця.

Багатостороння співпраця передбачає координацію дій із розвитку світового туризму між декількома країнами.

Найважливіша роль у розвитку світового туризму відіграють документи ООН.

3. Основні міжнародні туристичні організації.

Міжнародні організації, які працюють на постійній основі, відіграють важливу роль у розвитку міжнародної співпраці в сфері туризму.

Універсальні міжнародні туристичні організації.

Вузькоспеціалізовані міжнародні туристичні організації.

Регіональні туристичні організації.

Рекомендована література до вивчення теми: [6,7,8,9,10,11].

Тема 1.4. Ринок світового туризму

1. Особливості ринку міжнародного туризму.

Класифікація туристичних ринків за ознаками: за географічною приналежністю; за ознакою відношення до національної території; за ознакою напрямку руху; за ступенем концентрації виробництва і збуту; за співвідношенням між попитом і пропозицією.

Загальна структура туристичного ринку. Три типи регіонів у туристичній сфері.

Зовнішні фактори, які характеризують макрооточення ринку: економіка, науково – технічний прогрес, політичне середовище, демографія, культурне середовище, природне середовище.

2. Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму.

У світовому міжнародному туризмі ЮНВТО виділяє шість туристичних регіонів: Європа, Азійсько – Тихоокеанський регіон, Південна Азія, Америка, Близький схід, Африка.

Характеристика світового туризму за високим ступенем концентрації у невеликих за площею регіонах.

Європа – лідер ринку міжнародних туристичних послуг. Фактори, які пояснюють успіх Європи.

Південно – Східна Азія і Тихоокеанський регіон – найбільш динамічно розвиваючий регіон, який випереджаючий Європу. Китай – лідер Тихоокеанського регіону, друге місце посів Сінгапур. Популярні нові напрямки – Камбодж та В'єтнам.

Південна Азія – високі темпи зростання міжнародних туристичних прибуттів. Зростання кількості туристичних прибуттів на Мальдівах.

Близький Схід – найбільший туристичний потік, переважно завдяки збільшенню кількості подорожей в Єгипет, Йорданію, Бахрейн.

Африка – континент який володіє великим туристичним потенціалом.

3.Методи вивчення туристичного попиту.

Попит на туристичні поїздки і послуги є визначальним фактором туристичного ринку.

Показники якими вимірюється реальний попит: кількість прибуттів; кількість турс днів або ночівель; середні витрати на одного відвідувача.

Потенційний попит який вимірюється можливою кількістю відвідувачів.

Казуальні моделі - намагаються пояснити зміни в туристичному попиті.

Багатофакторний регресивний аналіз – найпопулярніша модель прогнозування туристичного попиту.

Модель, що вивчає вплив факторів обмеження та схильності дає можливість аналізувати залежність ситуації від умов, які сприяють подорожі, та умов, які обмежують подорож.

Некаузальні моделі, такі, як тимчасові ряди, засновані на вивченні трендів однієї змінної.

Методи маркетингового опитування – реальних або потенційних туристів.

4. Сегментація попиту на послуги туризму.

Сегментація – один із найпоширеніших підходів до вивчення туристичного попиту.

Принципи сегментації: за рівнем доходів; за статтю; за віком і життєвим циклом родини; за географічною приналежністю; за соціально – економічними і демографічними особливостями; за психографічними моментами; за ступенем поінформованості споживачів про товар, ставленням до нього та реакцією на його використання.

5.Сучасні тенденції туристичного попиту.

Зміни, які відбуваються у туристичному попиті: залучення жінок у сферу суспільної праці, нові категорії осіб вливаються в туристичний рух, літні туристи – досвідчені мандрівники тощо.

Рекомендована література до вивчення теми: [6,7,8,9,10,12,13].

Тема 1.5. Державне регулювання світової туристичної діяльності

1.Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму.

Туризм як важливий фактор розвитку більшості закордонних держав.

Основні важелі державного втручання в туристичну сферу: розробка законодавчої бази; розробка антикризових програм; створення умов, які

сприяють залученню інвестицій у туристичну сферу; вирівнювання економічного розвитку регіонів; координація темпів розвитку туристичної галузі; регулювання туристичних потоків.

2.Механізм підтримки розвитку світового туризму.

Орієнтування закордонних країн у своїй політиці у сфері туризму на рекламно – інформаційну діяльність. Спрямованість рекламно – інформаційної діяльності на збільшення потоку туристів у свою країну.

Умови обґрунтування потреби державного регулювання туризму.

3.Правове регулювання розвитку світової туристичної діяльності в різних країнах.

Провідна роль парламентських структур, туристичної адміністрації у творенні туристичного законодавства. Регламентування туристичної діяльності.

Регламентування основних сфер діяльності в туризмі на базі аналізу законодавчих актів провідних туристичних країн: Іспанія, Франція, Угорщина, Марокко, Португалія, Швейцарія тощо.

4.Ліцензування як форма державного регулювання туризму.

Ліцензування як найбільш оперативна форма державного регулювання. Аналіз законодавчої бази ліцензування туристичної діяльності в деяких країнах

5.Правова основа туристичного бізнесу в різних країнах.

Діяльність туристичних фірм закордонних країн визначається й регламентується національним законодавством.

Національні особливості правового регулювання діяльності туристичних підприємств за кордоном.

6.Професійні туристичні об'єднання.

Створення професійних асоціацій для спільного вирішування питань. Міжнародні асоціації й союзи, які відіграють найбільш помітну роль у туризмі.

Рекомендована література до вивчення теми: [6,7,8,9,10,12,14].

Змістовий модуль 2

Особливості та структура індустрії світового туризму

Тема 2.1 Географія туристичного попиту

1.Географічні фактори розвитку світового туризму.

Географічні фактори, що відіграють важливу роль у виборі маршруту поїздки. Географічні фактори, які впливають на світовий туризм – фізико - географічні та економіко – географічні.

Фізико – географічні фактори: ландшафт, клімат, рослинний (флора) і тваринний (фауна) світ, водні ресурси, рельєф, географічне положення району чи країни, погодно – кліматичні умови.

Економіко – географічні фактори: економіко – географічне положення країни (регіону, району), загальноекономічний рівень країни (регіону, району), ступінь розвитку внутрішнього туризму, ступінь урбанізації, наявність транспортної і соціальної інфраструктури, рівень індустрії туризму і досвід його організації.

2.Географія світових туристичних потоків.

Основна кількість прибуттів і вибуттів міжнародних туристів, які концентруються в небагатьох країнах.

Розподіл країн згідно вимогам ЮНВТО на країни, що є постачальниками туристів, і країни, які насамперед приймають їх.

3.Туризм з метою відпочинку і розваг.

Туристичні потоки з метою відпочинку і розваг є найбільш масовими і визначають географічну структуру світового туризму.

Найбільший ринок туризму з метою відпочинку і розваг який сформований у Європі.

Американський регіон за кількістю прибуттів посідає друге місце у світі після Європи.

Світовий туризм в Азійсько – Тихоокеанському регіоні – порівняно нове явище.

Найсуттєвіші зміни за останні роки, які сталися в структурі міжнародного туризму Африканського континенту.

4.Діловий і спортивний туризм.

Міжнародні спортивні заходи. Особливості географії одного з найбільш поширених у світі видів спорту – гірськолижного.

Особливості бізнес – подорожей в Європі. Основні країни «постачальники» ділових туристів в Європі.

Конгресово – виставковий туризм як один з найбільш динамічних сегментів ринку ділових подорожей.

Інсентив – туризм та його особливості. Зростання популярності інсентив – турів.

5.Лікувально – оздоровчий туризм.

Мета лікувального туризму – зміцнення здоров'я. Метою оздоровчого туризму є профілактика захворювань і відпочинок. Особливості лікувально – оздоровчого туризму – тривалість перебування, висока вартість перебування і лікування, вік.

6.Релігійний туризм.

Географія туризму з релігійними цілями, який пов'язаний з регіонами переважного поширення основних релігій – християнства, мусульманства, іудаїзму та буддизму.

Особливості екскурсійного туризму релігійної тематики. Науковий туризм з релігієзнавчими цілями.

Рекомендована література до вивчення теми: [3,4, 6,7,8,9,10,11,12].

Тема 2.2 Індустрія світового туризму

1.Структура індустрії світового туризму.

Індустрія туризму як система виробничих, транспортних, торговельних, сервісних підприємств та засобів розміщення тощо.

Три групи підприємств які виробляють послуги для туристів: первинні, вторинні, третинні. Особливості, які має продукція (послуги) туризму. Туристичний кругообіг.

2.Транспортні перевезення.

Міжнародна класифікація транспортних засобів, що використовується у туризмі, яка розроблена ЮНВТО. Поділ транспорту для туризму на підставі використання природного середовища планети: повітряний, водний, сухопутний.

3.Заклади розміщення туристів.

Поділ засобів розміщення на дві категорії відповідно до рекомендацій ЮНВТО: колективні та індивідуальні.

4.Інформаційно – екскурсійне обслуговування.

Методика інформаційно – екскурсійної роботи – сукупність способів і прийомів використання будь – якої роботи.

5.Анімаційні послуги.

Основні характеристики процесу розваг. Типова організаційна структура анімаційної служби. Класифікація програми дозвілля в туристичних комплексах. Музеї як центри організації дозвілля. Парки розваг – своєрідні відпочинкові комплекси.

Рекомендована література до вивчення теми: [6,7,8,9,10,11].

Тема 2.3 Туристичні ресурси

1.Принципи класифікації туристичних ресурсів.

Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Розподіл туристичних ресурсів на групи. Взаємозв'язок груп туристичних ресурсів. Властивості туристичних ресурсів.

2.Природно – кліматичні туристичні ресурси.

Відокремлення груп природних ресурсів: за походженням, за видами рекреаційного використання, за швидкістю вичерпання ресурсів, за можливістю самовідновлення і культивування.

Виокремлення природних рекреаційних ресурсів: бальнеологічні, фітолікувальні, ландшафтні, кліматичні, пляжні та спелеоресурси.

3.Історико – культурні туристичні ресурси.

Історико – культурний потенціал, матеріальні та духовні пам'ятки народу як важливі для формування світогляду народу, для задоволення матеріальних, у тому числі туристичних потреб.

4.Соціально – економічні туристичні ресурси.

Групи соціально – економічних туристичних ресурсів – географічне положення, транспортна доступність, рівень економічного розвитку та добробуту суспільства, стандарти обслуговування, організація туристичного господарства, кількість зайнятих у галузі тощо. Кількісні та якісні показники зайнятості.

5.Інформаційні туристичні ресурси.

Інформаційні туристичні ресурси як сукупність форм і видів інформації про конкретну територію чи об'єкти, про історію території, про культуру, природу і населення, отримана туристами безпосередньо під час подорожі, у процесі підготовки до неї чи після подорожі.

Рекомендована література до вивчення теми: [4, 6,7,8,9,10,13,14].

Тема 2.4 Статистика світового туризму

1.Історія розвитку статистики світового туризму.

Статистика як наука, що обробляє і вивчає кількісні показники розвитку суспільного виробництва і життя суспільства. Статистичні дослідження ЮНВТО. Облік міжнародних відвідувачів до запропонованої ЮНВТО класифікації. Обов'язки країн – членів ЮНВТО регулярно надавати статистичні відомості про стан туризму.

2.Концепція статистики світового туризму.

Світовий туризм розглядається як явище, що охоплює світовий ринок подорожей. Типи туризму, які виокремлюються туризмом чи попитом. Особливості світового туризму в його економічному характері.

Основні статистичні одиниці туризму.

3.Статистика туристичних потоків.

Статистика світового туризму, яка включає два основних розділів: статистика туристських потоків і статистика туристичних доходів і витрат. Первинні та вторинні фактори, які впливають на туристський потік. Туристичні макрорегіони, які виокремлює ЮНВТО.

4.Статистика туристичних доходів і витрат.

Статистика туристичних доходів і витрат – важливий розділ статистики туризму. Велике значення статистичного обліку доходів і витрат для оцінки

впливу туризму на національну економіку і різні сектори туристичної індустрії.

5. Організація і методи статистичного обліку.

Способи збору інформації у статистиці світового туризму. Проведення статистичних спостережень, вибіркового опитувань, досліджувань тощо..

Рекомендована література до вивчення теми: [6,7,8,9,10 ,11,12].

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
Змістовий модуль 1. Світовий туризм як соціально – економічне явище			
1	1.1 Туризм як багатогранне суспільне явище	2	2
2	1.2 Соціально – економічна роль світового туризму	2	2
3	1.3. Міжнародна співпраця в галузі туризму	2	2
4	1.4. Ринок світового туризму	2	1
5	1.5. Державне регулювання світової туристичної діяльності	2	1
	Разом	10	8
Змістовий модуль 2. Особливості та структура індустрії світового туризму			
6	2.1 Географія туристичного попиту	2	1
7	2.2 Індустрія світового туризму	2	1
8	2.3 Туристичні ресурси	1	1
9	2.4 Статистика світового туризму	1	1
	Разом	6	4
	Усього:	16	12

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
Змістовий модуль 1. Світовий туризм як соціально – економічне явище			
1	1.1 Туризм як багатогранне суспільне явище	10	10

2	1.2 Соціально – економічна роль світового туризму	10	10
3	1.3. Міжнародна співпраця в галузі туризму	5	10
4	1.4. Ринок світового туризму	5	10
5	1.5. Державне регулювання світової туристичної діяльності	10	10
	Разом	40	50
Змістовий модуль 2. Особливості та структура індустрії світового туризму			
6	2.1 Географія туристичного попиту	10	10
7	2.2 Індустрія світового туризму	10	10
8	2.3 Туристичні ресурси	5	10
9	2.4 Статистика світового туризму	5	10
	Разом	30	40
	Усього	70	90

Індивідуальні завдання

<i>Найменування тем</i>	Обсяг, години	Зміст Індивідуальної роботи	Методи контролю
1	2	3	4
Змістовий модуль 1 Світовий туризм як соціально – економічне явище Змістовий модуль 2 Особливості та структура індустрії світового туризму		1..Виникнення та еволюція комп'ютерних систем бронювання. 2..Структура та властивості туристичних сайтів. 3..Мотиви і цілі подорожей. 4. .Сутність інформації та види інформаційних технологій у туризмі. 5.Соціально – економічна роль туризму. 6.Фактори розвитку світового туризму. 7.Значення світового туризму. 8.Тенденції розвитку сучасного туризму. 9.Двостороння співпраця. 10.Багатостороння співпраця. 11.Основні міжнародні туристичні організації. 12.Особливості ринку міжнародного туризму. 13.Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму.	Захист письмової роботи, презентація

	<p>14.Методи вивчення туристичного попиту.</p> <p>15. Сегментація попиту на послуги туризму.</p> <p>16.Сучасні тенденції туристичного попиту.</p> <p>17.Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму.</p> <p>18.Механізм підтримки розвитку світового туризму.</p> <p>19.Правове регулювання розвитку світової туристичної діяльності в різних країнах.</p> <p>20.Ліцензування як форма державного регулювання туризму.</p> <p>21.Правова основа туристичного бізнесу в різних країнах.</p> <p>22.Професійні туристичні об'єднання.</p> <p>23.Географічні фактори розвитку світового туризму.</p> <p>24.Географія світових туристичних потоків.</p> <p>25.Туризм з метою відпочинку і розваг.</p> <p>26.Діловий спортивний туризм.</p> <p>27.Лікувально – оздоровчий туризм.</p> <p>28.Релігійний туризм.</p> <p>29.Структура індустрії світового туризму.</p> <p>30.Транспортні перевезення.</p> <p>31.Характеристика закладів розміщення туристів.</p> <p>32.Інформаційно – екскурсійне обслуговування.</p> <p>33.Анімаційні послуги.</p> <p>34.Туроператори і тур агенти.</p> <p>35.Поняття та сутність.</p> <p>36.Принципи класифікації туристичних ресурсів.</p> <p>37.Природно – кліматичні туристичні ресурси.</p> <p>38.Історико – культурні туристичні ресурси.</p> <p>39.Соціально – економічні туристичні ресурси.</p> <p>40.Інформаційні туристичні ресурси.</p> <p>41.Історія розвитку статистики світового туризму.</p> <p>42.Концепція статистики світового</p>	
--	---	--

		туризму. 43.Статистика туристичних потоків. 44.Статистика туристичних доходів і витрат. 45.Організація і методи статистичного обліку. 46.Туристичне споживання.	
Разом:	6		

Питання до іспиту

1. Об'єкт, предмет та задачі курсу. Мета вивчення дисципліни.
2. Основні поняття галузі.
- 3.Мотиви і цілі подорожей.
- 4.Класифікація туризму.
- 5.Соціально – економічна роль туризму.
- 6.Фактори розвитку світового туризму.
- 7.Значення світового туризму.
- 8.Тенденції розвитку сучасного туризму.
- 9.Двостороння співпраця.
- 10.Багатостороння співпраця.
- 11.Основні міжнародні туристичні організації.
- 12.Особливості ринку міжнародного туризму.
- 13.Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму.
- 14.Методи вивчення туристичного попиту.
15. Сегментація попиту на послуги туризму.
- 16.Сучасні тенденції туристичного попиту.
- 17.Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму.
- 18.Механізм підтримки розвитку світового туризму.
- 19.Правове регулювання розвитку світової туристичної діяльності в різних країнах.
- 20.Ліцензування як форма державного регулювання туризму.
- 21.Правова основа туристичного бізнесу в різних країнах.
- 22.Професійні туристичні об'єднання.
- 23.Географічні фактори розвитку світового туризму.
- 24.Географія світових туристичних потоків.
- 25.Туризм з метою відпочинку і розваг.
- 26.Діловий спортивний туризм.
- 27.Лікувально – оздоровчий туризм.
- 28.Релігійний туризм.
- 29.Структура індустрії світового туризму.
- 30.Транспортні перевезення.
- 31.Заклади розміщення туристів.
- 32.Інформаційно – екскурсійне обслуговування.

33. Анімаційні послуги.
34. Туроператори і тур агенти.
35. Поняття та сутність.
36. Принципи класифікації туристичних ресурсів.
37. Природно – кліматичні туристичні ресурси.
38. Історико – культурні туристичні ресурси.
39. Соціально – економічні туристичні ресурси.
40. Інформаційні туристичні ресурси.
41. Історія розвитку статистики світового туризму.
42. Концепція статистики світового туризму.
43. Статистика туристичних потоків.
44. Статистика туристичних доходів і витрат.
45. Організація і методи статистичного обліку.
46. Туристичне споживання.
47. Туристичні експорт та імпорт.
48. Сутність інформації та види інформаційних технологій у туризмі.
49. Виникнення та еволюція комп'ютерних систем бронювання.
50. Структура та властивості туристичних сайтів.

Навчально-методичні матеріали до дисципліни

Рекомендована література

1. Законодавча і нормативна:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.-с.141.
2. Про підприємництво: Закон України від 22.03.94 № 22.
3. Про захист прав споживачів: Закон України від 01.12.2005 р. № 3161-IV.
4. ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги.
5. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів.

2. Основна:

6. Мальська М.П., Антонов Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
7. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія і практика: Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
8. Мальська М.П., Худо В.В. Менеджмент туризму. Вступ до спеціальності: Навч. посіб. – Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 354 с.

9. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 232 с.

10. Луцишин Н.П., Луцишин П.В. Економіка й організація міжнародного туризму: Навч. посіб. – 2013. – 352 с.

3. Допоміжна:

11. Катькало В.С., Шемракова В.Н. Сетеві стратегії готельного бізнесу / В.С. Катькало, В.Н. Шемракова; Висша школа менеджмента СПбГУ. – СПб.: Висша школа менеджмента; 2008. – 384 с.

12. Сенин В.С. Організація міжнародного туризму: Учебник. – 2 – е узд. Перераб. И доп. – М.: Финанси и статистика, 2013. – 543 с.

13. Економіка и організація туризму. Міжнародний туризм / Е.Л. Драчева, Ю.В. Забаєв, Д.К. Исмаєв и др.; Под ред. И.А. Рябовой, Ю.В. Забаєва, Е.Л. Драчевой. – М.: КНОРУС, 2015. – 364 с.

14. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг: Геопросторові аспекти. – 2 – ге вид., перероб. Та доп. – К.: Альтерпрес, 2013. – 324 с.

Інтернет-адреси для туристичної індустрії

<http://www.world-tourism.org> – інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації, який також містить інформацію національних туристичних адміністрацій країн, що входять до ЮНВТО, статистичні дані.

<http://www.world-v-tourist.com> – віртуальний турист. Можна знайти туристичні довідники практично всіх країн світу, що містять карти, відомості з історії, культури країни, її природних умов, слайди із зображенням основних пам'яток, аудіо файли.

<http://www.travel.net> – розділ авіакомпаній на сервері travel.net, що містить інформацію про більш як двадцять п'ять авіакомпаній - розклади авіарейсів, типи літаків, карти напрямків, описи аеропортів, системи пільг тощо.

<http://www.hotels.net> – розділ містить інформацію про готелі та готельні мережі, пропонуються відомості про умови проживання, послуги, резервування, додаються слайди готелів. Розділ має систему пошуку за назвою або адресою готелю.

<http://www.leisureplan.com> – система прийняття рішень для тур-агентств та їх клієнтів, містить інформацію по 4 розділах: готелі, тури, визначні пам'ятки, прокат автомобілів. Дружня система пошуку.

<http://www.fitur.sei.ces> – розділ Мадридської виставки Fitur.

<http://www.hcs.it.viaggi> – розділ Міланської виставки ВІТ.

<http://www.messe-berlin.de/itb> – розділ Берлінської виставки ІТВ.

<http://www.finnair.com> – інформаційний розділ Finnair розділ (Фінляндія).

<http://www.swissair.com> – інформаційний розділ Swissair (Швейцарія).

[http:// www.lufthansa.com](http://www.lufthansa.com) – інформаційний розділ Lufthansa (Німеччина).

[http:// www.travel.com.ua](http://www.travel.com.ua) – Всеукраїнський Союз асоціацій, підприємств та організацій туристичної сфери «УкрСоюзТур».

<http://www.greentour.com.ua> – спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму.

<http://www.utis.com.ua> – українська інформаційна система.

<http://www.tour-spravka.kiev.ua> – довідка по туризму.

<http://www.visas.com.ua> – новини зі світу туризму.

<http://www.tourcompas.com.ua> – буковинський веб-сайт «Туркомпас»: нормативна база, довідкова інформація, послуги, Буковинські Карпати.

<http://www.karpaty.com.ua> – про активний відпочинок у Карпатах.

<http://www.skinet.ru/top/> – спортивно-туристичний портал.

<http://www.adrenalin.lviv.ua> – екстремальний туризм.

<http://www.tourism-carpathian.com.ua> – Рада з туризму Карпатського регіону.

<http://www.wold-tourism.org>.

<http://www.tourism.gov.ua>.

<http://www.utis.com.ua>.

[http://www.travel – tour.com.ua](http://www.travel-tour.com.ua).